

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๐๐๓.๔/๑๙๘๓

กวด ๗๖

๘ ก.ย ๖๓

๑๔.๓๐๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๙๗๒๕ พล
รับที่(อีเมล) -
รับที่ ๘ ก.ย. ๒๕๖๓

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๓ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบเขตพื้นที่เมืองเก่า และกรอบแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่าร้อยเอ็ด

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. โครงการกำหนดขอบเขตพื้นที่เมืองเก่าร้อยเอ็ด
๓. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ขอบเขตพื้นที่เมืองเก่า และกรอบแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่าร้อยเอ็ด มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) และเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า พ.ศ. ๒๕๔๖ รวมทั้งสอดคล้องยุทธศาสตร์ในด้าน (๕) การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

“กรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า” เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดความเจริญรุ่งเรืองทางด้านศิลปวัฒนธรรมอันยิ่งใหญ่ของชาติ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอนุรักษ์คุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมไว้ รัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบายการดำเนินงานเป็นพิเศษเฉพาะพื้นที่ เป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า พ.ศ. ๒๕๔๖ มีคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า ประกอบด้วย รองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายให้กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ หัวหน้าส่วนราชการ องค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการ (เช่น กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมธนารักษ์ กรมศิลปากร และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นต้น) และผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่ในการวางแผนนโยบาย กำหนดพื้นที่ และจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี รวมทั้งออกระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย โดยความเห็นชอบของ

คณะรัฐมนตรี...

คณะรัฐมนตรีและให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ

๑.๒ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า ได้ดำเนินการวางนโยบายด้านการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีแล้ว ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๖๓ สรุปได้ดังนี้

๑.๒.๑ คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ ดังนี้

(๑) ขอบเขตพื้นที่เมืองเก่า เพื่อประกาศเขตพื้นที่เมืองเก่า ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า พ.ศ. ๒๕๔๖ และกรอบแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปพิจารณาและจัดทำรายละเอียดเพื่อดำเนินการต่อไป จำนวน ๓๒ เมือง ได้แก่ เมืองเก่าน่าน เมืองเก่าเชียงใหม่ เมืองเก่าลำปาง เมืองเก่ากำแพงเพชร เมืองเก่าลพบุรี เมืองเก่าพิจิตร เมืองเก่านครศรีธรรมราช เมืองเก่าสงขลา เมืองเก่าลำพูน เมืองเก่าแพร่ เมืองเก่าเพชรบุรี เมืองเก่าจันทบุรี เมืองเก่าปัตตานี เมืองเก่าเชียงราย เมืองเก่าสุพรรณบุรี เมืองเก่าระยอง เมืองเก่าบุรีรัมย์ เมืองเก่าตะกั่วป่า เมืองเก่าพะเยา เมืองเก่าตาก เมืองเก่านครราชสีมา เมืองเก่าสกลนคร เมืองเก่าสตูล เมืองเก่าราชบุรี เมืองเก่าสุรินทร์ เมืองเก่าภูเก็ต เมืองเก่าระนอง เมืองเก่ากาญจนบุรี เมืองเก่าแม่ฮ่องสอน เมืองเก่ายะลา เมืองเก่านราธิวาส และเมืองเก่าพิษณุโลก

(๒) แนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองอุทง และเมืองสรรคบุรี เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่นำไปปรับใช้ในการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองต่อไป

(๓) ให้จังหวัด โดยคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่าระดับจังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบแผนแม่บทและผังแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนาบริเวณเมืองเก่าแล้ว จำนวน ๒ เมือง ได้แก่ เมืองเก่าน่าน และเมืองเก่าลำพูน

(๔) ให้ปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๒ โดยเห็นชอบมาตรการในการควบคุมการก่อสร้างอาคารของภาคีรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ อย่างอื่นที่อาจพืงมีในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ และในบริเวณเมืองเก่าที่ได้ประกาศเขตพื้นที่เมืองเก่า ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยให้หน่วยงานราชการต่าง ๆ รวมทั้งรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐอย่างอื่นที่อาจพืงมีที่จะดำเนินการก่อสร้างภายในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ และในบริเวณเมืองเก่าที่ได้ประกาศเขตพื้นที่เมืองเก่า ตามมติคณะรัฐมนตรี ส่งเรื่องและแบบแปลนให้คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า โดยผ่านทางกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อพิจารณาให้ความเห็นถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และเมื่อได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่าแล้ว จึงให้เสนอสำนักงานงบประมาณเพื่อขอจัดตั้งงบประมาณต่อไป ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้อย่างเคร่งครัด

๑.๒.๒ คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า ได้ประกาศเขตพื้นที่เมืองเก่า ตามที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว จำนวน ๓๒ เมืองดังกล่าว

๑.๒.๓ คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบขอบเขตพื้นที่เมืองเก่า และกรอบแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่าร้อยเอ็ด โดยความเห็นชอบของจังหวัดร้อยเอ็ด ตามรายละเอียดของเอกสาร

การกำหนดขอบเขตพื้นที่เมืองเก่าร้อยเอ็ด ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ ได้มอบให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า เสนอคณะรัฐมนตรี และได้รับรองมติในที่ประชุมแล้ว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า มีอำนาจหน้าที่ในข้อ ๔ (๑) วางนโยบาย กำหนดพื้นที่ และจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี และ (๕) ออกระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ดังนั้น จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อป้องกันการทำลายหลักฐานที่สำคัญ และอนุรักษ์เมืองเก่าไว้เป็นมรดกของอนุชนรุ่นหลัง รวมทั้งส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมต่อไป จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาโดยด่วน

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ขอบเขตพื้นที่เมืองเก่า และกรอบแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่าร้อยเอ็ดสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๔.๑ ขอบเขตพื้นที่เมืองเก่าร้อยเอ็ด เพื่อประกาศเขตพื้นที่เมืองเก่า ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า พ.ศ. ๒๕๔๖ มีรายละเอียดดังนี้

ขอบเขตพื้นที่เมืองเก่าร้อยเอ็ด ครอบคลุมอาณาบริเวณกำแพงเมือง - คูเมืองร้อยเอ็ด วัดและโบราณสถานสำคัญ เช่น วัดเหนือ วัดกลางมิ่งเมือง วัดบึงพระลานชัย วัดบูรพาภิราม และบึงพลาญชัย เป็นต้น พื้นที่ย่านการค้าบริเวณถนนผดุงพานิช และชุมชนบริเวณฝั่งทิศเหนือของแนวถนนผดุงพานิช ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น ส่วนใหญ่เป็นอาคารเดี่ยวไม้ ๑ - ๒ ชั้น อาคารเรือนแถวไม้ ๑ - ๒ ชั้น อาคารครึ่งปูนครึ่งไม้ ๒ ชั้น และอาคารพักอาศัย ๑ - ๒ ชั้น มีทั้งอาคารไม้และก่ออิฐถือปูน กระจายตามแนวถนนต่างๆ เช่น ถนนเพลินจิต ถนนเสนาเริ่มคิด ถนนประชธรรมรักษ์ ถนนสุขบูรพา ถนนดำรงราชภู่วิติ และถนนคหบดีอุทิศ เป็นต้น

๔.๒ กรอบแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า ประกอบด้วย แนวทางทั่วไป และแนวทางสำหรับเขตพื้นที่หลัก สรุปได้ดังนี้

๔.๒.๑ แนวทางทั่วไป ได้แก่ การมีส่วนร่วมและการประชาสัมพันธ์ การสร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์และพัฒนาอย่างยั่งยืน การส่งเสริมกิจกรรมและวิถีชีวิตท้องถิ่น การส่งเสริมคุณภาพชีวิต การป้องกันภัยคุกคามจากมนุษย์และธรรมชาติ การประหยัดพลังงานด้านการสัญจรและสภาพแวดล้อม และการดูแลและบำรุงรักษาอาคารและสาธารณูปการ

๔.๒.๒ แนวทางสำหรับเขตพื้นที่หลัก ได้แก่ ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน ด้านอาคารและสภาพแวดล้อม ด้านระบบการจราจรและคมนาคมขนส่ง ด้านการพัฒนาภูมิทัศน์ และด้านการบริหารและการจัดการ

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๕. ความเห็น...

๕. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบดังนี้

๕.๑ ให้ประกาศเขตพื้นที่เมืองเก่าร้อยเอ็ด ตามขอบเขตพื้นที่ตามการศึกษาและรับฟังความคิดเห็นกับจังหวัด ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า พ.ศ. ๒๕๔๖

๕.๒ กรอบแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่าร้อยเอ็ด เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปพิจารณาและจัดทำรายละเอียดเพื่อดำเนินการต่อไป

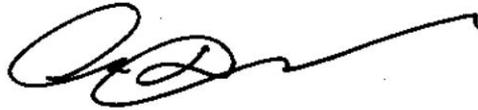
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบขอบเขตพื้นที่เมืองเก่า และกรอบแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่าร้อยเอ็ด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวราวุธ ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๘๔

โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๒๒๙๖ ๙๖๕๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ thaioldtown@onep.go.th